de Panorama Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

VIJFDE JAARGANG
No 11 — 13 MAART 1954

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

„JANTJE, NIET FIDO PLAGEN!"

Je kunt niet alles hebben....

door Iris

Snel en in een regelmatig tempo liet Dick Eising zijn voeten over de sintelbaan roffelen. Zijn lang, stevig lichaam bewoog zich met de lenigheid van een kat en zijn adem kwam en ging heel gemakkelijk — net alsof hij gewoon wandelde.

Nog vierhonderd meter, dacht hij. Zal ik even omkijken om te zien waar de anderen zijn? Nee, dan loop ik kans, dat ik mijn evenwicht verlies en dat kan mij een paar seconden schelen. Maar toch zou ik wel graag willen weten waar die nieuweling zit. Misschien loopt hij vlak achter mij en probeert hij mij pas op de laatste honderd of vijftig meter voorbij te komen. Lieve help, als dat gebeurt, ben ik verkocht. Stel je voor, dat ik eens niet als eerste aankom....

Dat was voor Dick Eising een afschuwelijke gedachte. Hij was een prachtige athleet en ongetwijfeld de beste sportsman die de Coen-school ooit had bezeten. Als voetballer had hij de aanleg om een tweede Kick Smit te worden, bij het hardlopen kon niemand hem ook maar benaderen en hij wierp een speer een halve meter verder dan iedere andere schooljongen van de stad. Dat was prettig voor hem, natuurlijk, maar Dick vond, dat het ook een nadeel had: hij stond bijna doodsangsten uit, dat iemand hem eens voorbij zou streven en in iedere nieuweling zag hij daarom een gevaarlijke mededinger. Die oude angst was direct in hem opgestegen toen hij die ochtend vóór het begin van het eerste lesuur een onbekende jongen in zijn bank had zien zitten.

„Ik ben hier voor het eerst," had de nieuweling gezegd. „De hoofdonderwijzer zei, dat ik hier moest gaan zitten. Ik heet Rob Veenstra."

„Aangenaam. Ik ben Dick Eising," had Dick gebromd, een beetje nors, omdat de ander lang en stevig was en er naar uitzag, dat hij zijn mannetje op een sportveld wel zou staan. En over drie kwartier zouden zij een uur sport hebben.... En nu hadden zij sport en liepen zij om te beginnen de achthonderd meter. Nog tweehonderd meter nu. Dick verhoogde zijn tempo, ofschoon hij al harder van start was gegaan dan gewoonlijk en hij de vermoeidheid in zijn benen omhoog voelde kruipen. Nog honderd meter. Als hij mij probeert te passeren, zal hij het nu doen, bedacht hij en meteen begon hij aan een formidabele eindspurt. Het bloed gonsde in zijn oren en zijn benen leken wel gevoelloos, maar hij hield vol. Nog tien, nog vijf, nog drie meter.... Gelukkig! Hij ging als eerste over de eindstreep!

Zwaar hijgend liet hij zich op de grond vallen. De eerste paar seconden was hij te vermoeid om zijn ogen open te houden en te kijken hoe de rest van de wedstrijd afliep. Toen hij zijn ogen eindelijk weer opendeed, waren er al tien jongens na hem binnengekomen, maar — Rob Veenstra was daar niet bij. Die was als allerlaatste nog bezig, de laatste dertig meter af te leggen. Dick slaakte een zucht van verlichting, maar op hetzelfde ogenblik begon hij zich ook te ergeren aan de angst die hij had uitgestaan. Gewoon belachelijk, dat hij zich zo bezorgd had gemaakt. Moest je die vent daar nu hijgend en puffend over die baan zien sukkelen. En door zo'n snert-vent had hij zich op laten winden.

Woedend op zichzelf stond hij op en met overdreven lenige passen liep hij naar de plaats waar Rob stond uit te blazen te midden van een groepje andere jongens die geamuseerd naar hem stonden te kijken.

„Tjonge, jonge, wat ontwikkelde jij daar een snelheid!" riep Dick. Hij lachte erbij, maar in de klank van zijn stem was scherpe spot. „Ik dacht werkelijk even, dat ik Slijkhuis zelf zag lopen."

Rob keek hem een ogenblik verbaasd aan, maar toen lachte hij ook, hartelijk en onbezorgd. „Ja," zei hij, „een groot hardloper ben ik beslist niet. Maar je hebt mij nog niet met een speer bezig gezien!"

„Zo, zo," zei Dick. „Nou, je zult je kunsten dan direct kunnen tonen, want speerwerpen is het tweede punt van het programma vandaag." Zijn stem klonk nog spottend, maar de oude angst was bezig terug te keren. Er waren inderdaad buitengewoon goede speerwerpers die met hardlopen niet veel waard waren.

Stel je voor, dat die Rob hem dadelijk versloeg, dan had hij, Dick, zich voorgoed belachelijk gemaakt.

Zenuwachtiger dan ooit tevoren omklemde hij vijf minuten later de schacht van zijn speer en het kostte hem moeite, het trillen van zijn handen te onderdrukken. Maar toen hij zijn aanloop nam, werden zijn goed geoefende spieren blijk-

baar nog door de angst versterkt, want hij brak zijn eigen record met niet minder dan dertig centimeter.

„Schitterend!” riep iemand spontaan uit, maar Dick schonk geen aandacht aan deze lof, want direct na hem was Rob Veenstra aan de beurt.

De nieuwe jongen pakte onder de gespannen blikken van Dick de speer onhandig veel te dicht bij de punt beet, nam een veel te korte en trage aanloop en gooide de speer met een houterige beweging weg — hij kwam nauwelijks twintig meter verder plat op de grond terecht. Dick kon zijn ogen haast niet geloven.

„Hee!” riep hij triomfantelijk tegen Rob. „Ik dacht, dat je bij het speerwerpen zo steengoed was. Dat lijkt er niet veel op, wel?”

Rob grijnsde. „Heb ik niet gezegd,” zei hij opgewekt. „Ik heb alleen gezegd, dat je me nog niet met een speer bezig had gezien, en ik bedoelde, dat ik van speergooien helemaal niets terecht breng, nog minder dan van hardlopen.”

En met die woorden draaide hij zich om.

„Zou je zo'n vent niet,” mompelde Dick woedend. „Geen centje eergevoel....”

Twee uur later, bij de tekenles, was Dick nog uit zijn humeur. „Geen centje eergevoel,” herhaalde hij in gedachten terwijl hij een staart tekende aan het paard dat hij op papier had trachten te zetten, maar dat veel meer op een schaap met veel te lange poten leek. Natuurlijk was hij blij, dat hij gewonnen had, maar hij ergerde zich er aan, dat de ander zijn nederlaag zo gemakkelijk had opgevat. Er zat geen fut in die vent, op geen enkel gebied, want terwijl hij, Dick, al een heel monster had getekend, zette die Rob nu pas zijn potlood op het papier. Een ogenblik later had Dick alles om zich heen vergeten.

Er was op het papier van Rob een prachtige, vloeiende lijn verschenen. Een paar kleine lijntjes volgden, wat krabbeltjes, weer een lijn, nog een schijnbaar achteloze beweging van het potlood tussen die lange, slanke vingers en.... daar liep een paard in volle ren over het papier. Het fiere hoofd ver naar voren gestrekt, de benen in razende ren. Even aarzelde het potlood, toen dwaalde het weer over het papier en ineens liep achter het paard een tweede; en even later droegen zij een tuig en trokken zij een wagentje waarop een man stond die de teugels hield en met een zweep knalde. Het potlood bewoog nu vlugger en Dick had het gevoel, dat hij een wonder aanschouwde. Een paar lijnen en haaltjes van het potlood en de paarden liepen in een arena; weer enkele bewegingen en er liepen andere paarden voor andere wagentjes met andere menners en toen verscheen er plotseling een juichend publiek. Slechts enkele lijntjes en krasjes en puntjes waren nodig om een loge met hooggeplaatste toeschouwers te tekenen — zo te tekenen, dat Dick het gevoel had, dat hij ze kon horen roepen en zij dadelijk zouden gaan bewegen.

„Grote grutten,” zuchtte hij. „Zo heb ik nog nooit zien tekenen. Rob, je bent een tovenaar.”

Een beetje afwezig keek Rob hem aan.

„Het is fantastisch,” zei Dick, naar de tekening wijzend. „Ik wou, dat ik dat zo kon.”

Rob glimlachte. „Je kunt niet alles hebben,” zei hij. „Jij bent een prima sportsman en dat zal ik nooit worden.”

Dick kleurde. „Het spijt me, dat ik vanmiddag zo hatelijk was,” zei hij. „Maar ik begrijp je nu beter. Als je zo kan tekenen, maakt het niet veel uit of je wel of niet goed in sport bent.”

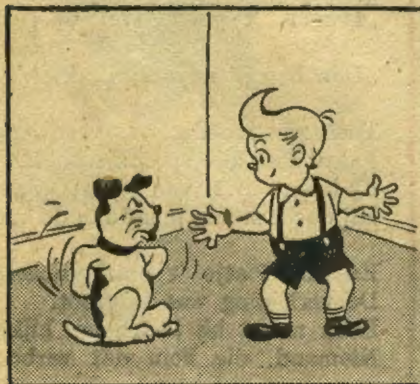
„En als je zo goed in sport bent, geeft het niets dat je niet kan tekenen,” kaatste Rob. „Je kunt nu eenmaal niet overal goed in zijn.”

„Dat is zo,” gaf Dick toe. „Laten we dus maar tevreden zijn, dat wij elk in één opzicht de beste zijn.”

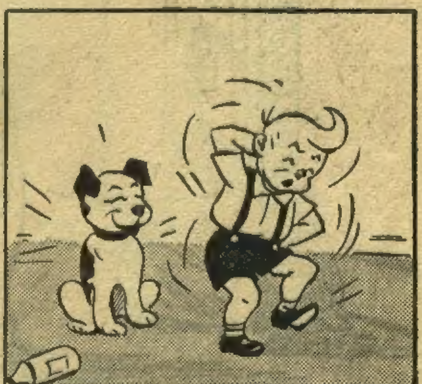
Maar Rob schudde zijn hoofd. „Zelfs dat is niet zo,” zei hij. „Er zijn heus betere tekenaars dan ik.”

Het kostte Dick even moeite, deze bittere pil te slikken. Toen knikte hij en zei: „Je hebt gelijk. Laten we vrienden zijn, ik geloof, dat ik van jou nog wat kan leren.”

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

WIMMETJE EN DE KLOK

Tik, tak, tik, tak, tik.... Regelmatig zong de grote staande klok in de huiskamer van Wimmetje's moeder zijn liedje.

Tik, tak, tik, tak.... al jaren tikte hij hetzelfde wijsje. Het was een oude, heel oude klok, die Wimmetje's overgrootmoeder al in háár kamer had.

„O, ik wou dat ik toch wat vlugger voort kon," zuchtte de korte wijzer op een middag. Hij was echt verdrietig, en dat was hem aan te zien, want hij blonk lang niet zo mooi als anders.

„Ik loop zo hard ik kan, en toch zie ik nooit kans om het een keertje van de lange wijzer te winnen."

„Lieve help," riep de klok, „kleine wijzer, wat ben jij vanmiddag brommerig en mopperig. Vertel me eens, wat zou je er aan hebben als je vlugger kon lopen?"

„Nou.... eh.... dat weet ik eigenlijk niet," antwoordde de kleine wijzer een beetje sip. „Maar ik zie niet in, waarom ik nu altijd de laatste moet zijn!"

De oude klok was heel verstandig. Hij begreep, dat hij niet kwaad op het kleine wijzertje moest worden. Daarom zei hij sussend: „Luister nou eens naar mij! Als je vlugger zou lopen, zouden de mensen uit dit huis de klokkenmaker roepen. Die zou jou weer tot rust moeten brengen. Als jij toch bleef doorrennen zouden de mensen zeggen: kijk die oude klok nu eens! Hij is versleten, jammer, we zullen een nieuwe moeten kopen. Weet je wat dan ons lot zou zijn? We zouden zeker op een stoffige zolder terechtkomen. Daar zouden de muizenmoeders holletjes in ons hout maken, en niemand zou meer naar ons omkijken."

„Maar waarom zouden we dan op de zolder terechtkomen?" vroeg het kleine wijzertje heel onnozel.

„Waarom? Moet je dat nog vragen? We zijn hier om de juiste tijd aan te geven. Als de mensen zich door ons vergissen en overal te vroeg of te laat komen, dan kunnen we wel verdwijnen," legde de oude klok uit!

„Zie je," vervolgde hij, „we hebben ieder ons eigen werk te doen. Jij moet de mensen de uren vertellen. Je lange broer hoort de minuten aan te wijzen. En het is mijn taak om aan iedereen, die het weten wil, de tijd te laten zien. En bovendien maak ik het in de kamer gezellig met mijn getik. Als jij nu gaat klagen en zeuren over jouw werk, en jij het werk van een ander wilt doen, wel, dan gaat het met ons allen helemaal mis!"

„Ik begrijp niet...." stribbelde het wijzertje tegen.

„Ssst," fluisterde de klok, „daar komt iemand aan!"

Eenklaps ging de deur open, en kleine Wimmetje kwam de kamer binnengestapt.

Met de handjes op zijn rug bleef hij voor de grote klok staan.

„Ik weet zeker, dat ik straks, als we aan tafel zitten, weer aan vader zal moeten vertellen hoe laat het is," mompelde hij! „En als ik het niet weet, vindt vader me vast en zeker een dom jongetje."

DE SNOEPER

Op een middag, zei Piet's moeder
Tot haar jongen: „Luister, Piet!
Ik moet even om een boodschap.
Als ik weg ben, snoep dan niet.

Want als jij even alleen bent,
Zit je daad'lijk in de kast.
En je snoept van alle dingen;
Snap toch eens, dat dat niet past.

'k Heb in huis nu nog wat koekjes
Voor vanavond bij de thee.
'k Heb ze allemaal geteld, dus
Als je snoept er van, o wee!"

„Nee hoor, moeder," zei ons Pietje,
„Snoepen doe ik werk'lijk niet."
„Dan is 't goed," zei toen zijn moeder,
„Dan ben jij mijn flinke Piet."

Toen zijn moeder was verdwenen,
Pakte Piet zijn sprookjesboek.
Er kwam niets van plaatjeskijken,
Hij dacht steeds maar aan de koek.

En hoe Pietje 't ook probeerde,
De verleiding was te groot.
Even moest hij toch gaan kijken;
Niemand, die hem dát verbood.

Hij peinsde nog even, toen kwam er een ondeugend lichtje in zijn ogen.

„Als ik...." en ja, vlug zette hij voor de klok een stoel neer, en klom er op.

Voorzichtig maakte hij het kastje open, en.... tikkerdetikkerdetik....

Met zijn kleine, dikke vingertjes draaide hij de lange wijzer in het rond. Hij peuterde net zo lang tot de grote en de kleine wijzer samen op de twaalf stonden.

„Ziezo, nu weet ik hoe laat het is! Als ze allebei recht omhoog staan, is het immers twaalf uur," lachte Wimmetje blij! Hij zette de stoel bij de tafel, pakte potlood en papier, en ging vol aandacht een prachtige boerderij tekenen.

Maar, o wee.... toen hij een kwartiertje later nog eens met een voldaan gezicht naar de klok keek, zag hij tot zijn grote schrik, dat de lange wijzer al ver voorbij de twaalf was. De korte wijzer stond zo'n beetje tussen het bovenste cijfer

en de één in. Wimmetje was diep teleurgesteld.

Wat nu? Zou hij de stoute wijzers even terugschuiven? Juist wilde het kereltje de stoel van tafel trekken, toen moeder binnenkwam.

„We zullen even de tafel dekken, Wimmetje," zei ze. „Over een kwartiertje is vader al thuis! Help je even?"

Ze sloeg een haastige blik op de klok.

„Hè," riep ze toen verbaasd, „wat is dat? Zullen we die mooie, oude klok weg moeten doen? Zo laat is het toch nog niet?"

Dat was te veel voor Wimmetje. Hij barstte plotseling, tot moeders grote schrik, in tranen uit.

Snikkend vertelde hij wat hij zoeven met de klok had uitgevoerd.

Gelukkig was moeder niet boos. Ze lachte zelfs om haar domme jongen.

En vanaf die dag oefende moeder telkens met haar zoontje, zodat hij na een paar weken goed op de klok kon kijken.

Hij kan nu aan vader telkens de juiste tijd zeggen. Ook als de wijzers niet samen op de twaalf staan. En de kleine wijzer heeft aan Wimmetje veel te danken. Want het kleine jongetje heeft hem geleerd, dat het zijn plicht is om zonder mopperen langzamer te lopen dan de grote wijzer.

Nee, hij zou er niet van snoepen,
Enkel even kijken maar.
Moeder wist toch immers 't aantal
Van de koekjes bij elkaar!

Maar toen Pietje al het lekkers
In de koekjestrommel vond,
Werd 't verlangèn al maar groter.
't Water liep hem in de mond.

Kon hij er maar eentje nemen,
Tjonge, 't viel voor hem niet mee.
Pietje ging aan 't prakkezeren
En kreeg plots'ling een idee.

En vóórdat hij nog eens nadacht,
Had hij al zijn mond vol koek.
Pietje, Pietje, dat gaat fout, hoor,
Jij krijgt vast nog voor je broek.

's Avonds was er de visite.
Moeder ging met koekjes rond.
Allen lachten, alleen moeder
Keek verbaasd met open mond.

Want van alle lekk're koekjes
Was er een flink stukje af.
Pietje moest beneden komen,
Werd uit bed gehaald voor straf.

Stotterend vertelde Pietje:
„'n Koekje nemen mocht ik niet.
Toen dacht ik: van elk een stukje,
Niemand, die er iets van ziet."

Piet z'n snoeplust is genezen,
Want hij denkt steeds aan die dag,
Toen zijn plan zo prachtig leek,
Maar moeder het toch nog doorzag.

A. van Vlaardingen

OVERWINTERING van INSECTEN

Het is bekend, dat verschillende dieren de strengste winterkoude kunnen trotseren. Wel maken ze bij felle vorst vaak een zeer moeilijke tijd door. Verschillende dieren vallen dan ook aan de koude ten offer. Vooral onder de standvogels komen veel slachtoffers voor, maar toch biedt de natuur verschillende mogelijkheden om de diverse diersoorten ook bij hevige koude in stand te houden. De kikvorsen bijvoorbeeld kruipen in de winter diep in de modder; de hamster en de mol leggen in hun winternest een flinke wintervoorraad aan en verslapen de winter behoorlijk diep in de grond en de vleermuizen verzamelen voor de winter een grote vetvoorraad in hun lichaam, waarop zij gedurende de winter kunnen teren.

Maar hoe de insecten overwinteren, daarvan weet men in het algemeen heel weinig af.

Natuurlijk is het waar, dat met het invallen van de natte herfst en de koude winter heel veel insecten sterven. Doch evenzeer is het een feit, dat er ook heel wat overblijven. Hoewel zij niet als de vogels naar warme oorden trekken, zijn er ieder jaar, telkens weer aan, insecten in overvloed.

Daarom neemt men aan, dat naarmate de koude erger wordt, ook meer insecten sterven. Is het echter een slappe winter, dan maakt men zich wel eens wat voorbarig ongerust over het grote aantal lastige insecten, dat ten gevolge daarvan in een volgend zomerseizoen zal optreden.

Zo eenvoudig is het echter niet, want dan zouden na een zeer strenge winter geen insecten meer overblijven.

Nee, ook de insecten kunnen zich tegen de koude verweren en zij hebben er dan zo goed als in 't geheel geen hinder van. Heel eenvoudig ligt de zaak bij insecten als de coloradokever en de meikever. Deze dieren blijven als volledig insect of als larve over en ze kruipen, naarmate de vorst toeneemt, wat dieper in de grond, waar de koude hen niet deert.

Bovendien moeten we goed begrijpen, dat alle insecten koudbloedige dieren zijn. Ze betrekken in de zomer de warmte onmiddellijk van de zon of van de spijsvertering, waarbij warmte vrijkomt. Dit laatste geschiedt ook in de winter. Toch daalt dan hun lichaamstemperatuur zeer sterk, omdat de omgeving ook een lage temperatuur heeft. Door die lage temperatuur klopt het leven ook weer minder fel en zodoende wordt ook minder voedsel gebruikt.

Laten we dit met een praktisch voorbeeld duidelijk maken.

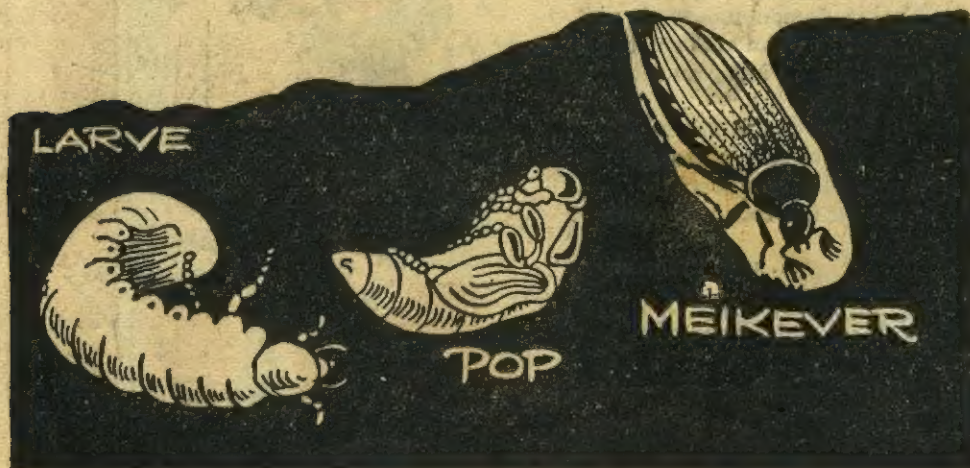
Ik heb al eens verteld, dat een wespenkolonie in de herfst helemaal afsterft. In October is zo'n wespennest geheel verlaten, geen wesp vliegt meer af en aan. Toch gaat zo'n wespenkolonie niet geheel te gronde. Wel sterven een aantal werksters, die dag in, dag uit voedsel zochten voor de larven, wel sterft al het broed, dat nog in het mooie nest aanwezig was, maar enkele prinsessen blijven in leven. Elk nest levert ieder jaar een aantal van deze prinsessen. Zij zoeken een beschut plaatsje op en komen zo de winter door. Instinctief hoeden zij zich meer voor vocht dan voor koude. Vocht is namelijk in de winter een veel grotere vijand van de insecten dan vorst. Door vocht treedt schimmel op en hieraan gaan veel dieren te gronde.

Natuurlijk hebben de overwinterende diertjes het heel erg koud. Zij hangen als het ware geheel verstijfd in hun schuilplaats en niets wijst er op, dat ze nog leven. Zij zijn volkomen gevoelloos en in die toestand deert de koude hen bijna niet.

Ook blijven vele insecten over als pop of als ei en men staat verwonderd, hoe dergelijke tere vormen van leven in staat zijn de winter door te komen, terwijl zij zich open en bloot op een boomtak of schutting bevinden.

Zo heeft de natuur ook in dit opzicht een grote en schone vormenrijkdom, waarop men niet gauw uitgekeken raakt.

J. B. M. v. d. Belt

DE ALLEDAAGSE DINGEN

De uitvinder van het prikkeldraad

Ruim vijfenzeventig jaar geleden vond een Amerikaanse boer het ellendig dat honden de bloemperken van zijn vrouw vernielden en dus zocht hij naar een geschikt middel om daaraan een einde te maken.

Die man heette Joseph Glidden. En hij had er geen flauw idee van hoeveel beroering zijn vondst zou verwekken. Natuurlijk kende men gewoon ijzerdraad al lang, ruim 2000 jaar, maar voor het degelijk afschermen van de steeds groter wordende plantages, farms enzovoorts voldeed dat draad allerminst.

Glidden hing eerst kleine bosjes gewoon draad, zo hier en daar, maar hij had al gauw in de gaten, dat dit niet afdoende was en van die bosjes kwam hij op het idee van de scherp gepunte prikkels die we maar al te goed kennen. De nadelen van het nieuwe materiaal kwamen ook al gauw aan het licht. De dieren liepen gewoon tegen dat draad aan en ze scheurden hun hele huid open. Paarden kregen zo'n angst, dat men ze niet eens meer tussen twee palen door kreeg, zelfs wanneer er geen draad aan was.

Een farmer zei eens, dat hij wenste, dat de kerel die dat soort draad had uitgevonden alle prikkeldraad om zijn lichaam heen zou krijgen. Zo ontstond het gilde der prikkeldraadknippers, die rondtrokken om alle prikkeldraad te vernielen dat ze konden bereiken. Maar de nieuwe industrie was niet meer tegen te houden en tenslotte legde men zich bij de feiten neer. Men bleef dat draad beschouwen als een uitvinding van de duivel, doch men schikte zich in het onvermijdelijke. Ook in Engeland, waar men eerst hevig tegensputterde, vooral van de kant der vossendrijvers, maar het verzet opgaf, toen de Barbed Wire Act of de Prikkeldraadwet werd aanvaard. Dat was omstreeks 1882. Het is eigenaardig, dat ook de militairen in het begin antipathie hadden tegen dat soort draad. Het enige afdoende antwoord op die metalen versperring bleek de tank, die maling had aan prikkels en scherpe punten.

Maar dat zal mijnheer Glidden ook niet voorzien hebben, toen hij zo bezorgd was voor de bloemperkjes van zijn vrouw.

ONZE WONDERE WERELD

SOMMIGE VERZAMELAARS VAN SLANGEN, SCHORPIOENEN EN GIFTIGE REPTIELEN VANGEN DIE DIEREN ALLEEN MET EEN STOK. DAARNA BREKEN ZE DE DIEREN DE GIFTANDEN UIT EN VERKOPEN ZE. DIE LUI ZIJN ZO AL. VAAK GEBETEN DAT ZE ONGEVOELIG VOOR HET GIF ZIJN GEWORDEN.

VOOR HET VLECHTEN VAN EEN PANAMAHOED ZIJN ZO OM EN NABIJ DE 3000 STROOTJES NODIG. WAAR DIT NOG MET DE HAND GEBEURT IS HET GROOT GEDULDWERK.

MUSTANGS ZIJN PAARDEN DIE IN HET WILD LEVEN EN WAAR DE INDIANEN ZO GOED OP KONDEN RIJDEN. HET ZIJN AFSTAMMELINGEN VAN DE PAARDEN DIE DE EERSTE BLANKEN MEEBRACHTEN. IN HET EERST SCHROKKEN DE INDIANEN ERG VAN DIE BLANKE RUITERS, WANT ZE DACHTEN DAT MAN EN PAARD SAMENGEGROEID WAREN EN EEN WEZEN VORMDEN.

KIT KARSON

WANNEER MEN IEMAND ONTMOET, DIE EEN EVEN GROTE STIJFKOP IS ALS JOB BAILY, DAN IS HET SOMS NODIG HEM VOOR ZIJN EIGEN BESTWIL VERKEERD TE RADEN, OM HEM ZO UIT DE MOEILIJKHEDEN TE HOUDEN. DAAROM ZEI KIT KARSON HEM, DAT HIJ NAAR HET ZUIDEN MOEST GAAN, LANGS DE PINO-ROTSEN, ALHOEWEL VOOR ZIJN WAGENS NAAR HET NOORDEN EEN KORTERE WEG WAS.
TOEN ZAG KIT DIE INDIANEN IN VOLLE REN NAAR DE NACHEZ-ROTSEN RIJDEN, ZODAT ZIJ VLAK BOVEN KAPITEIN BAILY KWAMEN. DAAROM BELEDIGDE HIJ STENEN GEZICHT, DIE HEM NU ACHTERNA GING.
TOEN TWEE VAN ZIJN MANNEN HEM OVER DE BOOMSTAM-BRUG VOLGDEN, DUWDE HIJ DE BOOMSTAM IN HET RAVIJN. DAT MAAKTE STENEN GEZICHT NOG WOEDENDER!

IN DE TIJD DAT KARSON STENEN GEZICHT BEZIG HIELD, KREEG KAPITEIN JOB HET BEDROG DOOR EN HIJ DACHT ONMIDDELLIJK DAT KIT HEM EEN POETS WILDE BAKKEN!

INDERDAAD. KAPITEIN BAILY HAD GELIJK, MAAR HIJ WIST NIET DAT KIT HEM DIE RAAD HAD GEGEVEN OM HEM BUITEN HET BEREIK VAN DE INDIANEN TE HOUDEN. EN TOEN DE KAPITEIN DE WAGENS LIET KEREN, REED HIJ RECHT HET GEVAAR TEGEMOET.

en de STIJFKOP

TWINTIG MINUTEN LATER...

OP HETZELFDE OGENBLIK ZAG DE KAPITEIN DE RUITERS NADEREN!

IK STUURDE MIJN PAARD LANGS DE WAGEN!...

EEN ZWAAR GELADEN WAGEN KAN HET NOOIT VAN DE SNELLE INDIANEN-PAARDEN WINNEN! ALLES WAT DUS GEMIST KON WORDEN WERD OVERBOORD GEGOOID!!

Een trouwe bediende

Oosters verhaal door J. Toebosch

In een stad in het Oosten woonde een jonge koopman, Elsaïd geheten, die van zijn vader een goed beklante winkel en een flink fortuin geërfd had. Elsaïd was iemand, die altijd meer van plezier maken en uitgaan dan van werken gehouden had. Zijn vader had zich daar weleens bezorgd over gemaakt, maar dan weer gedacht, dat het wel zou veranderen, als zijn zoon wat ouder werd en zelf voor de zaak zou staan. Maar daarvan was niet veel gekomen. Gelukkig was het daarom, dat Elsaïd in zijn winkel allemaal eerlijke bedienden had. De oudste daarvan was Masul. Hij had al jaren onder Elsaïd's vader gewerkt, kende de zaak door en door en behartigde ze, of ze de zijne was.

Nu gebeurde het, dat twee van de bedienden vertrokken en dus nieuwe in hun plaats moesten komen. En nu nam Elsaïd twee jongelui uit een andere plaats, van wie hij niets af wist, maar die hem door een van zijn vrienden waren aanbevolen.

Hamid en Askam, zo heetten de nieuwe bedienden, namen dus hun plaats in de winkel in en het bleek, dat ze goed konden praten en zich aardig wisten voor te doen. Tegenover de klanten waren ze uiterst vriendelijk en gedienstig en ze toonden zoveel zorg en ijver voor de zaak, dat ze al gauw bij Elsaïd in de gunst raakten en deze vast en zeker meende, dat hij het goed met hen getroffen had.

Maar daar kreeg op een goede dag de koopman bezoek van de kadi, een verstandig man, die met Elsaïd's vader altijd zeer bevriend was geweest en die gaarne ieder met raad en daad hielp.

„Elsaïd," zei hij, „ik wilde u eens spreken over die twee jongelui, die u kort geleden in uw dienst genomen hebt. Ik heb daarvan niet veel goeds gehoord."

„Wel, wel, heer kadi," zei Elsaïd lachend. „En wat hebt u dan voor lelijks van hen gehoord?"

„Dat zal ik u vertellen. Ze zijn bij hun vorige meester wegens oneerlijkheid ontslagen. Ook schijnen ze in verbinding te hebben gestaan met een zekere Talib, een grote schurk, die al lang door de politie gezocht wordt."

„Heer kadi," zei Elsaïd, „ik dank u wel voor uw belangstelling. Maar ik kan u de verzekering geven, dat ik over die twee jongelui ten volle tevreden ben. En als ze vroeger misschien eens een kwajongensstreek hebben uitgehaald, is dat voor mij nog geen reden om ze daarvoor weg te jagen. Ze doen hun werk goed en ik zal wel oppassen, dat ze mij niet beetnemen. Laat dat maar aan mij over."

„Nu, u moet het zelf weten," zei de kadi. „Ik meende, dat het mijn plicht was u te waarschuwen."

Later op de dag vertelde de koopman aan Hamid en Askam, wat hij van hen gehoord had en hij vroeg, wat daarvan waar was. Ze werden er helemaal niet verlegen door. Nu ja, ze hadden zich in hun vorige betrekking wel wat toegeëigend, dat hun eigenlijk niet toekwam. Maar ze hadden gemeend dat gerust te mogen doen, want hun baas was een gierig en hebzuchtig man geweest, die op alle mogelijke manieren op hun loon beknibbelde en hun veel te kort gedaan had. En wat die Talib betreft, die hadden ze toevallig eens ergens ontmoet, maar dat was dan ook alles en ze hadden nooit iets met hem uitstaande gehad.

Elsaïd was nu voldoende gerustgesteld en lachte wat over de waarschuwing van de kadi. Voor alle zekerheid hield hij toch de beide bedienden een tijd lang goed in het oog, maar kon hen niet op de geringste oneerlijkheid betrappen. Van nu af kon hij geen kwaad meer van hen horen. Maar voor Masul, die zo lang de baas in de winkel was geweest, was het nu geen prettig werken meer. Hamid en Askam wisten alles beter dan hij; ze hadden nieuwe opvattingen en kwamen soms met een plan, dat Elsaïd beviel. En zo wisten ze zich hoe langer hoe meer bij de koopman onmisbaar te maken, terwijl de oude, trouwe bediende steeds meer achteruit werd gezet.

Een paar maanden waren zo verlopen, toen op een avond Masul zich alleen in het pakhuis bevond, dat bij de winkel hoorde. Het was al donker, maar hij kende hier zó goed de weg, dat hij gemakkelijk kon vinden, wat hij hebben moest. Hij was in een allesbehalve opgeruimde stemming. Die namiddag had hij met Hamid een geschil gehad; Elsaïd was tussenbeide gekomen en had Hamid gelijk gegeven. En Askam, die er bij was geweest, had er plezier in gehad. Zo ging het niet langer. Hij kon zich toch niet als kwajongen laten behandelen. Dan maar liever een andere betrekking gezocht....

Toevallig zouden Elsaïd en hij de volgende dag niet thuis zijn. De koopman moest voor zaken op reis en zou eerst laat in de avond terugkomen. En hij moest voor de baas naar een dorp, een paar uur van de stad, waar hij wel de hele dag werk zou hebben. Net was hij in het pakhuis klaar, toen de deur geopend werd en twee mannen binnenslopen, die hij ondanks de duisternis als Hamid en Askam herkende.

Het is te begrijpen, dat hij hen thans liever niet ontmoette. Daarom trok hij zich haastig terug achter een stapel zakken en verwachtte niet anders of ze zouden weldra weer vertrekken.

De twee bedienden gingen echter ieder op een kist zitten. „Zie zo, Hamid," hoorde hij daarna Askam zeggen, „nu kunnen we even rustig praten. Zoals je weet, gaan morgenvroeg de baas en Masul uit en dan zijn wij de hele dag alleen in de winkel. We kunnen nu een goede slag slaan."

„Ben je iets van plan?" vroeg Hamid.

„Ja. Luister. Vandaag heeft de baas een heel grote som geld ontvangen en die in een leren tas geborgen, die hij in de kast op zijn kantoor heeft gezet. De sleutel van die kast ligt in de bovenste lade van zijn schrijftafel. We wachten nu morgen tot de winkel gesloten is en dan neem ik de tas uit de kast. Ze zal natuurlijk gesloten zijn, maar we zullen ze later op ons ge-

.... en twee mannen binnenslopen, die hij als Hamid en Asham herkende.

mak wel openmaken. Jij doet al het geld, dat in de winkel te vinden is en nog zoveel dingen van waarde als je bergen kunt in een zak en dan gaan we er door de achterdeur vandoor. Als iemand ons op straat ziet, zal hij geen kwaad vermoeden!"

„En waar gaan we dan naar toe?"

„Naar Ben-Hali. Die bewaart voor ons de buit. We zullen er ook onze vriend Talib treffen. Ik heb al met hem afgesproken. We houden ons een paar dagen bij Ben-Hali schuil en veranderen ons intussen zó, dat geen mens ons meer herkennen zal. Dan vertrekken we met Talib, werken verder samen en dan zullen we gauw rijk zijn, want je weet, die Talib is een slimme vos. Je hebt me immers goed begrepen?"

„Ja."

„Best. Dan zullen we nu maar gaan. Dus tot morgen!"

De twee vrienden gingen weg. Masul dacht na. Wat moest hij nu doen....?

Dat was een moeilijk geval. Het was niet voldoende de diefstal te verhinderen; de schurken moesten ook op heterdaad betrapt worden....

„Ik ga naar de kadi!" zei hij eindelijk. „Die zal wel raad weten."

Een half uur later was hij bij de kadi. En aan die wijze rechter vertelde hij alles.

Toen Elsaïd de volgende avond van de reis thuiskwam, was Masul er al. De koopman vroeg, hoe het hem gegaan was. Nog waren ze daarover bezig, toen de deur geopend werd en de kadi binnenkwam met twee politieagenten, waarvan de een een leren tas en de andere een grote zak droeg.

„Elsaïd," zei de kadi, „ga eens naar uw kantoor en kijk, of er in de kast ook een tas zoals deze staat."

Haastig liep de koopman naar zijn winkel. Een ogenblik later kwam hij met ontsteld gezicht terug. „Ik ben bestolen!" riep hij. „Maar.... dat is...."

„Denkt u dat?" vroeg de kadi. „Maak ze dan maar eens open."

Elsaïd nam uit zijn zak een sleuteltje en stak dat in het slot. Maar de sleutel bleek niet te passen.

„Probeer het hier eens mee," zei de kadi lachend, terwijl hij de koopman een sleuteltje gaf.

Kijk, dat paste precies! De tas ging open. Maar wie beschrijft Elsaïd's verbazing, toen hij tot de ontdekking kwam, dat ze niets dan wat stenen bevatte, die in lappen waren verpakt.

„Is het wel uw tas?" vroeg de kadi. „Bekijk ze eens goed."

Elsaïd deed het. „Nee, het is de mijne niet," zei hij. „De mijne is van binnen een beetje anders. Maar...."

Juist kwam Masul, die even de kamer was uitgegaan, met een tas terug. „Ik denk, dat uw sleuteltje hier beter op zal passen," zei de kadi.

En het was zo, want een ogenblik later was de tas geopend en de inhoud bleek te bestaan uit enige linnen sokken, alle gevuld met blinkende geldstukken.

„Hier is uw geld," zei de kadi. „En hier," en hij wees op de zak, die de ene agent had meegebracht, „is, wat u verder ontstolen is. Alles is nu weer terecht en nu zal ik u eens vertellen, wat er gebeurd is. Uw trouwe Masul had in het magazijn afgeluisterd, dat Hamid en Askam u wilden bestelen en dan met de buit naar Ben-Hali wilden gaan, waar ze de brave Talib zouden ontmoeten. Nu was het zaak niet alleen de twee dieven, maar ook Ben-Hali, die als helper van misdadigers bekend staat, en Talib, die al lang gezocht wordt, te pakken te krijgen. Er bestond echter altijd de mogelijkheid, dat de deugnieten op de een of andere manier met het geld ontsnapten. Nu, daar vonden we wat op. Masul had een tas, die volkomen op de uwe leek. Die zou hij met stenen vullen en dan de beide tassen verwisselen. Toen het nu duister werd, liet ik enige agenten bij de winkel de wacht houden en de beide bedienden, toen ze met hun vracht buiten kwamen, volgen tot ze de woning van Ben-Hali binnengingen. Daar wachtten de agenten even, drongen daarna opeens het huis binnen, vonden de vier deugnieten, terwijl ze heel gezellig bij elkaar zaten, namen hen gevangen en vonden bij huiszoeking het gestolene en nog veel meer. En zo is alles dus weer in orde en dit dankt u op de eerste plaats aan onze goede Masul."

Nu, dat was Elsaïd helemaal met hem eens. Hij bedankte nu ook de kadi en gaf hem voor elk van de agenten, die hem geholpen hadden, een goudstuk, dat ze, vond hij, wel verdiend hadden. En hij was het ook eens met de raad van de kadi zich voortaan meer op zijn zaken toe te leggen.

Dat beloofde hij, en het gelukte hem zijn winkel zó uit te breiden, dat hij de voornaamste van de hele stad werd. Masul stelde hij daarin aan als opzichter en deze toonde, dat hij voor die gewichtige betrekking ten volle berekend was.

En wat de dieven betreft, die werden voor heel wat jaartjes in de gevangenis opgesloten.

De kleine knutselaar

Voor het maken van deze leuke vogels heb je stevig papier nodig, of nog beter, dun karton. De afmetingen van de benodigde repen zijn:

voor een eend: 25×7½ cm.
voor de fazant: 34×7½ cm.

Voor de vleugels:

bij de eend: 34×14 cm.
bij de fazant: 26×10 cm.

E

VLEUGELS VOUWEN LANGS STIPPELLIJN

Als je de vleugels gaat maken vouw je het papier of karton hiervoor dubbel en je neemt de tekening der vleugels zo over, dat de lijn ccl precies *op de papiervouw* past. Hoe je de vleugels vouwt toont fig. E.

Bij b, zowel bij eend als bij fazant, prik je een gaatje voor de draad waarmee je de vleugels aan het lichaam van de vogels vastmaakt. De vleugels naar boven toe vouwen volgens de gegeven lijnen aal.

Kleuren zijn verder plaatselijk aangegeven. Als je kleurpotloden gebruikt, let er dan op dat je niet de punt van je potloden gebruikt, maar de zijkanten van die punt. De punt drukt te hard door en met een beetje oefening zul je zien dat je heel aardige tinten kunt bereiken door jullie potlood schuin te houden.

Als je dun karton gebruikt en je wil dat vouwen, rits dan langs een liniaal die vouwlijn in met een mesje. Maar let er op: niet te hard aandrukken, anders snij je het stuk helemaal af en dat is niet de bedoeling.

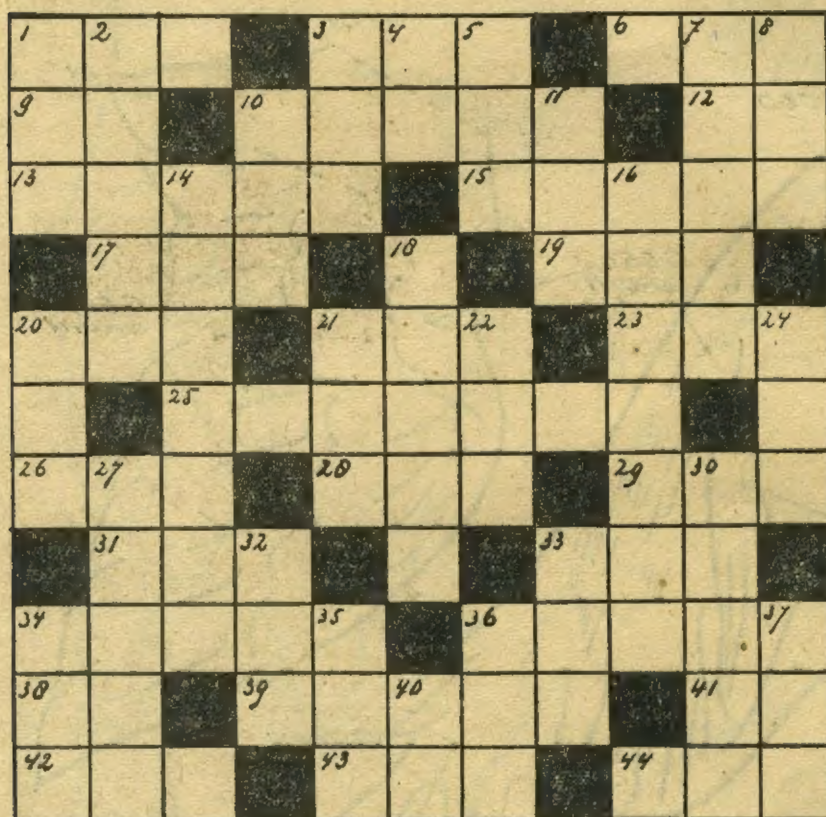
Wie het mooi wil doen, kan voor de ogen van de vogels nog een kraaltje aanbrengen. En misschien heb je wel echte mooie gekleurde veren, die je op de delen van de staart kunt plakken.

WIJ MAKEN EEN EEND EN EEN FAZANT

WIE PUZZELT ER MEE?

KRUISWOORDPUZZLE

Van links naar rechts:

1. Wordt gebruikt om in te koken.
3. Oppervlaktemaat (100 vierkante meter).
6. Dikwijls het oudste familielid.
9. Onder andere (afkorting).
10. Het is zo lang, zo hoog en zo .... ?
12. Uittrekbaar deel van een kast.
13. Krijg je meestal in een kerk te horen.
15. Zo noem je iemand, die op roof uitgaat.
17. Naaldboom.
19. Een brok steen.
20. Helemaal niet dichtbij.
21. Het deel van een schip, waar je wandelen en luieren kunt.
23. Enzovoort (afkorting).
25. Een ander woord voor kapper.
26. Hierop schrijf je met een griffel.
28. Een erg gladde, kronkelende vis.
29. Een schadelijk insect; de larve leeft in wol.
31. Deel van je oor.
33. Voorzetsel.
34. Een zoete kleverige, geconfijte vrucht.
36. Het tegenovergestelde van begin.
38. Voorzetsel.
39. Zie je in de zomer in schoven op het land staan.
41. Ouderwetse lengtemaat.
42. Groot dorp op de Veluwe.
43. Grote rivier, die door Zwitserland, Duitsland en Nederland stroomt.
44. De grond rondom een boerderij.

Van boven naar beneden:

1. Speelgoed voor meisjes.
2. Grondsoort; ook onze planeet heet zo.
3. Woonschip.
4. De tweede muzieknoot.
5. Korter woord voor eerder.
7. Open ruimte in steden en dorpen, waar straten op uitkomen.
8. Deel van een korenhalm.
10. Jongensnaam.
11. Herstelplaats voor schepen.
14. Dit behoor je te hebben voor je ouders.
16. De man, die je met een boot overzet als er geen brug is.
18. Iets lekkers, dat door de bakker wordt gemaakt.
20. Dit zit om de worst.
21. Een ander woord voor spoedig of binnenkort.
22. Dit zegt men ook wel in plaats van koud.
24. Dwaas of mal.
27. Een soort hert met een groot gewei.
30. Het tegenovergestelde van boven.
32. Als dit in een schip komt, moet men pompen.
33. Lichaamsdeel van een vis, dat dient om te zwemmen.
34. Aanwijzend voornaamwoord.
35. Een oude lap of een vod.
36. Lidwoord; ook wel telwoord.
37. Noemt men ook wel het gekkengetal.
40. Allemaal achter elkaar, dus netjes in de ...

VERBORGEN PLAATSNAMEN

Op Zondag zegt moeder: „Leg het mooie damasten tafellaken maar neer.”

Als die kwajongens zo doorgaan, wordt het weldra al te bont.

Wat ligt die hoeve er eenzaam!

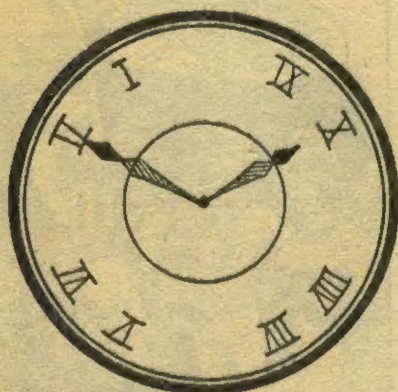
Het midden van een circus wordt wel arena genoemd.

Toen de zon doorkwam, trok de nevel plotseling op.

Het is niet zo ver, we kunnen wel even lopen.

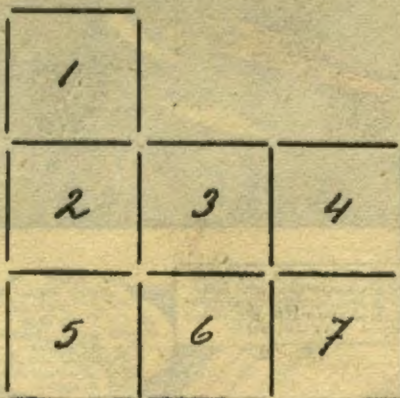
HOE LAAT IS HET?

De cijfers op deze klok staan in de goede volgorde, maar omgekeerd. Als de cijfers in de juiste stand gebracht waren, hoe laat zou het dan zijn? De stand van de wijzers blijft hierbij onveranderd.

LUCIFERS-PUZZLE

Verleg drie lucifers zó, dat je vijf gelijke en even grote vierkanten krijgt.

HEEN-EN-WEER-PUZZLE

Je leest het woord leerling van boven naar beneden en van onder naar boven. Op elke rij vul je nu twee letters in, zodat er op elke rij ook een goed Nederlands woord ontstaat. Elk woord dat beantwoordt aan de voorwaarde, is goed.

1. L — — G
2. E — — N
3. E — — I
4. R — — L
5. L — — R
6. I — — E
7. N — — E
8. G — — L

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Raadseltjes

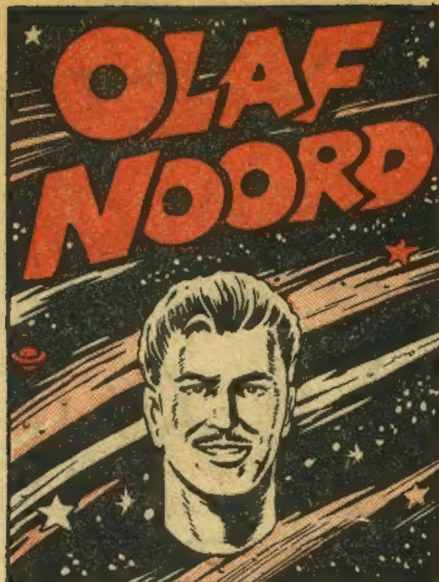
1. IV 2. Een proces 3. Cijfer 4. Omdat ze haar huid verliest 5. Kattejongen

Kruiswoordpuzzle

K	A	A	S		T	I	E	N
L	A	F		T		R	I	A
A	S		D	W	Z		K	A
S		A	R	I	A	S		M
	M	A	A	N	D	A	G	
B		R	A	T	E	L		B
R	E		K	I	L		T	E
I	E	R		G		H	O	R
K	N	I	E		W	E	E	K

Een letterpuzzle

M est
B est
R est
W est
N est
P est
V est
T est

OLAF NOORD

ARDON EN ROBAN, DE TWEE DOODGEWAANDE LEDEN VAN DE UVURAN-EXPEDITIE, VERKEERDEN IN GEVAAR OP DE PLANEET SATURNUS . . .
VLUG, HIER OP! WE ZIJN OMSINGELD DOOR DIE VREEMDE BEESTEN!

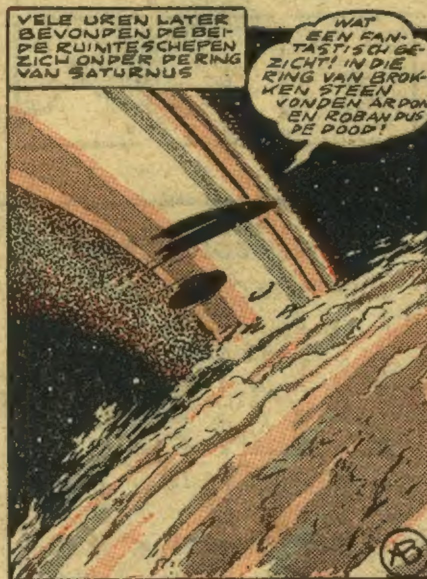

53-25.
DE ZENDER IS GELUKKIG IN VEILIGHEID! WE ZIJN HIER BUITEN HET BEREIK VAN DIE VANGARMEN!

HET VOLGENDE MOMENT....
AI, DE ROTS BROKKELT AF!! PAS OP, ROBAN! WE VALLEN!

ONDERTUSSEN, OP DUIZENDEN KILOMETERS AFSTAND VAN SATURNUS, DE THULE EN DE VLIEGENDE SCHOTEL OP WEG NAAR UVURAN, HET EINDDOEL...

ONZE BEREKENINGEN MOETEN VERKEERD ZIJN, RIWAN. DE THULE HEEFT NIET VOLDOENDE ZUURSTOF AAN BOORD VOOR DE TERUGREIS VAN UVURAN AF. DE METERS WIJZEN HET AAN!
JUIST! WE ZULLEN TERUGKEREN NAAR SATURNUS EN DAAR ZUURSTOF INNEMEN!

EVEN LATER GAF DIAL DE PLANNEN DOOR PER RADIO.
...HALLO, HIER DE THULE, DE PLANNEN ZIJN GEWIJZIGD, WE GAAN LANDEN OP SATURNUS VOOR HET INNEMEN VAN ZUURSTOF!
BEGREPEN! WE WILDEN DIT JUIST VOORSTELLEN OMDAT OOK ONZE RESERVOIRS NIET TOEREIKEND ZIJN!

VELE UREN LATER BEVONDEN DE BEIDE RUIMTESCHEPEN ZICH ONDER DE RING VAN SATURNUS
WAT EEN FANTASTISCH GEZICHT! IN DIE RING VAN BROKKEN STEEN VONDEN ARDON EN ROBAN DUS DE DOOD!

MAAR ARDON EN ROBAN WAREN ALLESBEHALVE DOOD....
HELP! WAAR ZIT JE, ARDON!! !!!!!!
HOU JE KALM, ROBAN. DIE WEZENS DOEN ONS NIETS! ZE BRENGEN ONS ALLEEN MAAR ERGENS HEEN!!